

De martelgang van Annelies van Heijst in een Nederlands ziekenhuis is niet nieuw: eerder beschreef oud-journaliste Jet Bruinsma hoe bij haar ziekenhuisopname alles fout ging wat maar fout kan gaan en meldde Jessica Durlacher vanuit Berkeley hoe slecht het hier is gesteld met de mentaliteit van de werkers in de gezondheidszorg, in ieder geval in vergelijking met het volmaakte Californië.

Het boek van Van Heijst weemt van 'uit het leven gegrepen' voorbeelden van onprofessioneel handelen door medisch specialisten en ander ziekenhuispersoneel. Maar gelukkig, dat onprofessioneel handelen ligt niet aan de werkers zelf. Nadat Van Heijst een blik denkers heeft opgetrokken die formuleren hoe het anders kan en moet, wordt de schuldige aangewezen: kostenbeheersing. Ofwel: management en overheid. Een uitspraak die garant staat voor volle zalen met dankbare zorgwerkers: 'Jij zegt wat ik al zo lang voel maar niet kan verwoorden.'

Door domme ongelukken werd ik onlangs enkele keren 'rondgepompt' in het zorgsysteem. Mijn

Lever zorg bij voorkeur niet uit aan ethici

persoonlijke verhaal: ik herken niets, maar dan ook helemaal niets van wat Van Heijst beschrijft. Zelfs op een overvolle eerste hulp wordt, nadat ik even in een gipskamer ben geparkeerd, gevraagd of ik koffie wil.

Ik heb een jaar of dertig gewerkt, als docent en als schoolleider, in een andere non profit-sector, het onderwijs. Daar heb ik zien gebeuren hoe een monsterverbond van onderwijskundigen en schoolleiders de docent zijn laatste beetje professionele trots probeerde af te nemen en hem opzadelde met 'onderwijsconcepten' in plaats van aandacht voor zijn leerlingen en de opdracht gewoon te doen wat voor hen het beste is. Mijn collega's hield ik de medische wereld als voorbeeld voor. Gedraag je als professional, je bent zelf de deskundige, laat niet anderen verwoorden wat er mis is en wat er anders moet.

Na mijn ziekenhuisbezoeken dacht ik nog steeds dat de zorg immuun was voor zo'n maffia. Onderwijsmensen zijn nu eenmaal kwetsbaarder omdat iedereen langs de zijlijn het zogenaamd beter kan; bij een hartoperatie hoor ik dat de zijlijn niet zo snel zeggen. Maar misschien was ik te optimistisch. Net als de mensen in het onderwijs, staan ook die in de gezondheidszorg onder druk. Daarom een welgemeend advies aan de werkers in de gezondheidszorg: laat je niet in de luren leggen door ethici, door een concept van presentiezorg, door een beweging van mensen die zelf niet in de gezondheidszorg werken. Als je wat wilt verbeteren, doe dat in de praktijk met je collega's. En met je manager die weliswaar irritant vaak de hand op de knip houdt, maar met wie je wel verder moet (en hij met jullie) dus die wél naar je zal luisteren. Het alternatief is meelopen met een 'beweging' die je zorg overhoop schoffelt en daarna niet meer te vinden is.

Vraag maar aan onderwijsmensen wat dat oplevert!

A. Algra

De auteur is oud-docent.